

# Tujetsch: 500 000 francs per in archiv cultural

DA HANS HUONDER / ANR

---

■ **Il Forum cultural Tujetsch ha obteniu ina donaziun d'in miez milliun francs d'ina persuna en favur d'in archiv cultural. Quel duei vegnir realisau en in baghetg niev colligiau cul museum.** Dapi sia fundaziun igl onn 1999 sefatschenta il Forum cultural Tujetsch dall'idea da realisar in archiv cultural. Sco quei ch'igl actuar dil forum, *Tarcisi Hendry*, di, ei quel restaus entochen oz in grond desideri. Il motiv principal ch'ins ha aunc buca saviu realisar quel ei la munconza d'ina localitad adatta-

da persuerter. En connex cun ina donaziun generusa d'ina persuna semida la situaziun da rudiem. «Quella donaziun ei ligiada vid il project d'in archiv cultural. Nus lein realisar quel en in baghetg niev vid il Museum La Truaisch. Aschia savessen nus concentrar leu la historia dalla cultura dalla vischnaunca», di *Tarcisi Hendry*. Parallelmein cun quell'investiziun savess la partiziun da mineralias dil museum vegnir engrondida. Gliez ei denton pusseivel mo cun sustegn dalla vischnaunca.

---

➤ PAGINA 3

# Igl archiv cultural daventa realitad

Il Forum cultural Tujetsch ha salvau sia radunonza generala

DA HANS HUONDER / ANR

■ Il Forum cultural Tujetsch ei sin buna via da saver realisar in archiv cultural. Il motiv principal persuerter ei ina donaziun da 500 000 francs d'ina persuna. Igl archiv duei vegnir realisau sper il Museum La Truaisch ed il medem mument duei era la partiziun da mineralias da lez vegnir engrondida. La sorpresa ei buca stada pintga cura ch'il Forum cultural Tujetsch ha obtenu la novitad dalla donaziun. Alla radunonza generala che ha giu liug il venderdis vargau ha la suprastonza saviu comunicar quei allas commembras ed als commembers. Cun quella donaziun va in grond desideri dil forum en vigur. «Dapi 1999 persequitein nus quell'idea. Il problem principal che nus havein giu entochen uss ei stau la munconza d'ina localitad adattada persuerter», di igl actuar dil forum *Tarcisi Hendry*.

## El Museum La Truaisch

L'idea dil forum ei da realisar cun quels daners in baghetg niev vid il museum existent el vitg da Sedrun. «Quei ei per nus la schanza da concentrar la historia dalla cultura dalla Val en quei liug», di *Tarcisi Hendry* ch'ei era president dalla cumissiuun da menaschi dil museum ed archivar communal. Parallalme in patratga il forum era vid ina engrondaziun dalla purschida dil museum, concretame in la partiziun da mineralias: «Tenor nies manegiar fuss quei la schanza da far quella pli gronda e pli attractiva. Medemame in sedess la caschun da migliorar l'entrada dil museum ed engrondir la sala. Persuerter essan nus



denton dependents dalla vischnaunca.» Tenor empremas calculaziuns custass igl entir project denter in ed 1,2 miliuns francs. Tenor *Tarcisi Hendry* ei la vischnaunca orientada davart quels plans. Las jamnas vegnentas eis ei previu da suttametter l'idea pli concreta-me in. «Quei ei ina unica schanza per la historia dalla cultura e nus sperein che la vischnaunca hagi in'ureglia aviarta persuerter», puntuescha *Tarcisi Hendry*. 2016 duei il project vegnir elavuraus detagliadame in. La construcziun savess entscheiver igl atun 2016 ni sil pli tard 2017. En rodund dus onns duess l'engrondaziun dil museum cul baghetg niev pigl archiv cultural e las adattaziuns allura esser terminada.

## Migliorar l'informaziun

Ils davos onns ei il Forum cultural Tujetsch seconcentraus oravontut sin la restauraziun dalla ruina dil casti da Putnengia. Las lavurs da sanaziun ein terminadas. Sco quei ch'il president dil forum, *André Schmid*, ha saviu comunicar alla radunonza generala eis ei previu d'ereger in plantschui egl intern dalla tuor igl onn vegnent. Persuerter basegna ei ina scala sco access. La survesta sin l'entira Val da leu anora duei allura esser ina attracziun. Oriundame in era ei previu d'ereger ina tuor da lenn egl intern. Per motivs finanziaus ei quei denton buca pusseivel. Plinavon duei l'entrada ella tuor retscheiver in esch medieval e la senda al liug historic duei vegnir marcada.

Igl actuar dil Forum cultural Tujetsch e president dalla cumissiuun dil Museum La Truaisch, *Tarcisi Hendry*, selegra dall'idea digl archiv cultural che savess effectivame in davantar realitad. FOTO H. HUONDER

Quella vegn colligiada culla via neu da Dieni. Medemame in eis ei planisau da schiar cuntinuar ella sur la punt da cuorsa liunga viers Rueras. Tablas d'informaziun duein raquintar la historia dil casti e dalla Val. Medemame in eis ei previu d'organisar leu excursiuns cun explicaziuns davart la historia dil casti e dalla vischnaunca. Il liug ei era adattaus per aperos ed autras festivitads. Cun las lavurs vid il plantschui intern ella tuor e l'informaziun va in project che ha cuzzau pressapauc 16 onns a fin igl onn vegnent.

## Tablas d'informaziun

Medemame in fa il forum ponderaziuns d'installar tablas cun informaziuns davart ils objects culturals en vischnaunca,

oravontut las biaras capluttas e baselgias, mo era auters edificis historics e plazzas specialas. La collaboraziun cul Museum La Truaisch vegn cuntinuada, surtut pertuccont exposiziuns specialas. Per la partenenza dalla stagiun da stad 2016 preveda il museum ina nova exposiziun speciala ch'il forum sustegn ed accumpogna tenor sias pusseivladads. Il medem vala per la sanaziun e reactivaziun dil mulin el faner sigl areal dil museum. En quei connex fuss era il mulin a Gionda in object da sanar ed aschia da porscher in'ulteriura attracziun culturala ella Val.

RECLAMA



28.2.2016

Martin Schmid  
Ständerat  
FDP

«Ja zur Gotthardvorlage - nur so wird die Bündner Bevölkerung vor einem Verkehrskollaps auf der A13 verschont.»

gotthard tunnel sicher ja+

gotthard-sanierungstunnel-gr.ch